

ผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียน
การสอนกับการทำงานของหลักสูตรภาษาไทยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
The Result of Activity Management for Graduate Student
in Competency Development by Integrating the Instructing
and the Work of Thai Language Curriculum, Chiang Rai Rajabhat University

เบญจมาภรณ์ สุริยาวงค์^{1/} บุษราคัม ยอดชะลูด^{2/} อรทัย ชันโท³

Benjamaporn Suriyawong/ Bussarakham Yodchalood/ Oratai Khanto

^{1,2,3} โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
Thai language and culture program, Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University

Received: May 10, 2022

Revised: August 2, 2022

Accepted: August 19, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานของหลักสูตรภาษาไทย 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาเอกวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในระดับดีมาก สามารถผลิตสื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาจากเรื่องเล่า ตำนาน นิทานของท้องถิ่นจำนวน 20 เรื่อง และตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ 2) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในระดับดีมาก

คำสำคัญ : การจัดกิจกรรม, พัฒนาสมรรถนะบัณฑิต, การบูรณาการการเรียนการสอน
กับการทำงาน

Abstract

This research had objectives: 1) to study the result of activity management for graduate student in competency development by integrating the instructing and the work of Thai Language Curriculum, 2) to study the satisfaction of the activity participants who participated in the development of graduate student competency by using Work Integrated Learning. The sample group is 10 first year Thai Language major students.

The result of this study found out that 1) The students who participated in activity management were at a high level. They were able to create 20 of local myths and folktales medias to enhance elementary student reading skills, to serve the need and solve community problems. 2) The participants' satisfaction was at a high level.

Keywords: Activity Arrangement, Graduate Student Competency Development, Integrating the Instructing and the Work

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2558 รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผ่านกระบวนการจัดการเรียนตามหลักสูตรกับการปฏิบัติงานจริง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน (Work-integrated learning: WIL) เป็นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากชั้นเรียนมาประยุกต์ใช้

ในการปฏิบัติงาน และสามารถนำความรู้จากการทำงานจริงก่อนสำเร็จการศึกษาจากสถานประกอบการ กลับสู่ชั้นเรียนอย่างเป็นระบบตลอดเวลาและต่อเนื่องทั้งหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง พฤติกรรมของผู้เรียนทั้งทางด้านสติปัญญา (Cognitive) ทักษะ (Skill) และจิตใจ (Affective) สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง (ฉวีวรรณ สุวรรณภา, 2558) การจัดเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated learning: WIL) จึงถือเป็นรูปแบบการจัดการหลักสูตรที่ได้รับการยอมรับจากสถาบันการศึกษาทั่วโลกและเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรซึ่งความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างบัณฑิตและพัฒนาทักษะสำคัญและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตระหนักถึงการพัฒนาความเป็นเลิศของบัณฑิตให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ฉบับทบทวนและปรับปรุง พ.ศ. 2561 (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2561: 113-117) ในเรื่องของการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated learning: WIL) ไว้ดังนี้ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพการศึกษา กลยุทธ์ที่ 2 ผลิtbัณฑิตในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย มาตรการที่ 2.2 พัฒนาหลักสูตรใหม่ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยภายใต้ศักยภาพของมหาวิทยาลัย โดยเน้นหลักสูตรสหวิทยาการ หลักสูตรพหุวิทยาการ และการบูรณาการหลักสูตร และการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงาน (WIL) และกลยุทธ์ที่ 4. พัฒนาความเป็นเลิศของบัณฑิตให้มีทักษะของศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะสากล มาตรการที่ 4.1 พัฒนาทักษะการเป็นบัณฑิตนักปฏิบัติโดยกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการกับการทำงานโดยทบทวนและปรับปรุงระบบกลไกการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการกับการทำงาน และส่งเสริม สนับสนุนจัดการเรียนการสอนบูรณาการกับการทำงาน (CRRU – WIL)

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จึงได้จัดโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาผ่านกิจกรรมการสำรวจความต้องการสถานประกอบการและชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานและกิจกรรมการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงาน (WIL) เพื่อนำข้อมูลความต้องการของสถานประกอบการและชุมชนมาบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนการสอนกับการทำงานระหว่างหลักสูตรในสังกัดคณะมนุษยศาสตร์กับสถานประกอบการหรือชุมชนเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและทักษะสำคัญและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมอบหมายให้แต่ละหลักสูตรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวขึ้น

จากความสำคัญของหลักสูตรในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน และนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรภาษาไทย สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ ได้ตระหนักถึงนโยบายการจัดการศึกษาดังกล่าวที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศของบัณฑิตให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านความรู้ และทักษะ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพได้

จึงได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน โดยได้บูรณาการกับรายวิชาการสอนในแต่ละชั้นปี เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความคิด ทักษะต่าง ๆ และลงมือทำงานด้วยวิธีที่หลากหลาย

นอกจากจะใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน ยังมีการประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning : CBL) เข้ามาจัดกิจกรรม ซึ่งจะมีความแตกต่างจากการเรียนการสอนแบบเดิมกล่าวคือ การเรียนรู้แบบเดิมผู้เรียนรับการถ่ายทอดจากผู้สอนโดยตรง (Reception Learning) ในขณะที่การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบ (Discovery Learning) มีการวิเคราะห์ การประเมิน และการแก้ปัญหา โดยมีผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ (มณฑล จันท์แจ่มใส, 2558: 148)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์แก่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการเชื่อมโยงความรู้จากทฤษฎีกับความเป็นจริงในชุมชน รวมทั้งเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎีมาใช้ในการปฏิบัติงานในชุมชน ในการเข้าถึงปัญหาและการแก้ไขปัญหา (เจียมจิต แสงสุวรรณ, 2558; Mthembu, Mtshali, and Frantz, 2014) และยังช่วยในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับมณฑล จันท์แจ่มใส (2558) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการการจัดการเรียนรู้วิชาออกแบบสถาปัตยกรรม กับการพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน พบว่าภายหลังการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญ 3 ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน เช่นเดียวกับ ศรีวรรณ ฉัตรสุริยวงศ์ (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการ 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า สามารถพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ได้ เป็นต้น

ดังนั้นคณะผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงาน ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ชุมชนเป็นฐานในรายวิชา TH 3443 คำและสำนวนไทย ของนักศึกษาเอกวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย เพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และมีทักษะในการทำงานกับชุมชนในท้องถิ่น และทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานของหลักสูตรภาษาไทย

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิต
โดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เข้าร่วมกิจกรรม
พัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานของคณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 80 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาเอกวิชาภาษาไทย โปรแกรมวิชา
ภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1
จำนวน 10 คน ในปีการศึกษา 2563 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ใช้เครื่องมือแบบบันทึก
ผลการดำเนินงานและแบบสอบถามความพึงพอใจ

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิต
โดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานร่วมกับการจัดการเรียนการสอน
แบบใช้ชุมชนเป็นฐานโดยบูรณาการกับรายวิชา TH 3443 (คำและสำนวนไทย)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรม

3. ขอบเขตเนื้อหา

กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับ
การทำงาน โดยบูรณาการกับรายวิชา TH 3443 คำและสำนวนไทย ในภาคเรียนที่ 2/2563

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มคอ. 3 รายวิชา TH 3443 คำและสำนวนไทย โดยบูรณาการร่วมกับกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงาน ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้ชุมชนเป็นฐานเข้ามาจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ชุมชนเป็นฐานข้อมูลในการเรียนรู้สามารถวิเคราะห์ความต้องการและแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยการนำความรู้และทักษะที่ได้สร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรม

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

4.2.1 แบบบันทึกผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กิจกรรมสำรวจความต้องการของสถานประกอบการชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานหลักสูตรภาษาไทย โพรแกรมนิเทศภาษาและวัฒนธรรมไทย

4.2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงาน จำนวน 8 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่นักศึกษาเลือกระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ คือ ระดับ 5 หมายถึง ดีมาก ระดับ 4 หมายถึง ดี ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง น้อย และระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด การสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.50-1.0

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้แบ่งลักษณะการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

5.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่กำหนดไว้ คือ ผู้ศึกษาดำเนินการค้นคว้าและศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้มีการเก็บรวบรวมไว้ ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงาน ในรายวิชา TH 3443 คำและสำนวนไทย โดยประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้ชุมชนเป็นฐานจัดกิจกรรม

5.2 การรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้วิธีการบันทึก การสังเกตและวิธีการสัมภาษณ์ โดยการบันทึก การสังเกตพฤติกรรมตั้งแต่กระบวนการ ระหว่างที่นักศึกษามีการออกไปพูดคุยกับชุมชน/หน่วยงานเพื่อรับโจทย์การทำกิจกรรม ในระหว่างกระบวนการระดมความคิดร่วมกันในแต่ละกลุ่มภายในชั้นเรียน ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนิน กิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นโครงการ และส่งมอบสื่อนวัตกรรมที่ได้ให้แก่ชุมชน รวมทั้ง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) เป็นรายบุคคล ทั้งจากผู้เรียนและตัวแทนจากชุมชน/หน่วยงาน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการวิจัย

1. ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการ การเรียนการสอน กับการทำงาน ของหลักสูตรภาษาไทย แบ่งออกได้ดังนี้

1.1 ขั้นสำรวจ คณะผู้ศึกษาได้ทราบความต้องการของสถานประกอบการ หรือชุมชนซึ่งในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาได้เลือกชุมชน 2 แห่ง ได้แก่ บ้านแม่ฮั่นนอก ตำบลแม่ฮั่นนอก อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย และบ้านเมืองชุม ตำบลเมืองชุม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ขั้นตอนแรกคณะผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่สำรวจ ความต้องการของชุมชน ในกรอบของการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการ การเรียนการสอนกับการทำงานของหลักสูตรภาษาไทย จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย พบว่า ชุมชนมีความต้องการสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนา ทักษะการอ่าน ที่สามารถนำมาใช้ในโรงเรียนของชุมชน โดยสื่อการเรียนรู้นั้นต้องเป็นเรื่อง ใกล้ตัวหรือเรื่องที่ผู้เรียนรู้จักและสามารถใช้บูรณาการกับการเรียนการสอนของโรงเรียน ในชุมชนได้

1.2 ขั้นวางแผน เมื่อได้ข้อมูลเบื้องต้นแล้ว คณะผู้ศึกษาจึงได้วางแผน โดยเลือกรายวิชา TH 3443 คำและสำนวนไทย ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาไทย เป็นรายวิชาที่มีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ สามารถบูรณาการเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับ

คำและสำนวนไทยจากข้อมูลเรื่องเล่า นิทาน ตำนานในชุมชน และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เพื่อแก้ไขและตอบสนองความต้องการของชุมชน

1.3 ขั้นดำเนินการ คณะผู้ศึกษาได้จัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิต โดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานของหลักสูตรภาษาไทย เดิมผู้เรียนจะต้องลงพื้นที่เก็บข้อมูลเรื่องเล่า นิทาน ตำนานจากชุมชน แต่เนื่องจากการจัดกิจกรรมเป็นช่วงที่มีสถานการณ์โควิดระบาด ทำให้นักศึกษาไม่สามารถลงพื้นที่เก็บข้อมูลในชุมชนได้ ดังนั้นจึงได้เชิญวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเล่า นิทาน ตำนานของชุมชน มาอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คน ผลการดำเนินงานพบว่า นักศึกษาได้รับความรู้ สามารถซักถาม และสามารถตอบข้อคำถามของวิทยากรได้ในระดับดีมาก

ภาพที่ 1 จัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงาน ของหลักสูตรภาษาไทย (ภาพถ่าย)

1.4 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้สร้างนวัตกรรม นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างสื่อนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน และได้สื่อส่งเสริมการอ่านที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาจากนิทานเรื่องเล่า ตำนานของท้องถิ่น จำนวน 20 เรื่อง ได้แก่ 1) จ๊ะต่าบ่อกแห่ง 2) เจ้าพ่อฮักคำเขียว 3) ตำนานสีหุหัตตา 4) พระเจ้าย้งหย้อง 5) ฝัเจ้าที่ 6) ทางฝายน้ำ 7) ดาวลูกไก่ 8) แม่กำเผือก

กับไข่ 5 ฟอง 9) ปะแลแปดขึ้น 10) พระเจ้าบุ 11) หนอนหลวงเกาะแม่ม่าย 12) สองตายายผู้ใจบุญ 13) ตำนานกู่ผาแดง 14) ผัวแก้วเมียเทพ 15) ผีโจย่าโม 16) ฟ้าไม่ผ่าคนกินเหล้า 17) สองตายาย 18) ผีปกกะโหลงจำแลง 19) แม้วฟังธรรม และ 20) ผีกะลูนบุญเป้ง โดยหลังจากการอบรมของวิทยากรจากชุมชน คณะผู้จัดทำได้บูรณาการองค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมกับรายวิชา TH 3443 คำและสำนวนไทย โดยให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับมาออกแบบเพื่อสร้างสื่อวัฒนธรรมมอบให้กับชุมชน ซึ่งนักศึกษาได้เลือกนิทาน เรื่องเล่า ตำนานในท้องถิ่นที่สนใจ มาสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ภายในสื่อการเรียนรู้ นอกจากจะมีเนื้อหาของเรื่องที่ได้จากการเรียบเรียงเรื่องเล่าโดยใช้ภาษาของนักศึกษาแล้ว ยังมีแบบฝึกหัดและกิจกรรมที่นักศึกษาเป็นผู้คิดขึ้น ให้ผู้ใช้แบบฝึกได้เรียนรู้และฝึกใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้แนะนำ และมีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของสื่อการสอน ซึ่งการผลิตสื่อดังกล่าวเป็นการตอบสนองให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม มีทักษะตามอัตลักษณ์ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คือ มีเชี่ยวชาญทางภาษา มีทักษะชีวิตและสังคม และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการอนุรักษ์เผยแพร่เรื่องเล่า นิทาน ตำนานของชุมชน ที่เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมต่อไป

ภาพที่ 2 ตัวอย่างสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่าน (ภาพถ่าย)

ภาพที่ 3 ส่งมอบสื่อเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านแก่โรงเรียนในชุมชน (ภาพถ่าย)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรม ผลการดำเนินงานพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คน มีความพึงพอใจในระดับดีมาก แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 ในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานของหลักสูตรภาษาไทย

ข้อ	กิจกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ความพึงพอใจด้านกระบวนการและขั้นตอนการเข้าร่วมกิจกรรม	5	0.00	มากที่สุด
2	การชี้แจงวัตถุประสงค์และการลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม	5	0.00	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดกิจกรรม	5	0.00	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของวิทยากรการอบรม	4.90	0.32	มากที่สุด
5	ความชัดเจนในการให้ข้อมูล กลวิธี การนำเสนอ การถ่ายทอดองค์ความรู้	4.80	0.42	มากที่สุด

ข้อ	กิจกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
6	ความเหมาะสมของเนื้อหาและกิจกรรมในการอบรม ความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม	5	0.00	มากที่สุด
7	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.70	0.48	มากที่สุด
8	กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	5	0.00	มากที่สุด
9	ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	5	0.00	มากที่สุด
10	ชุมชนได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรม	5	0.00	มากที่สุด
รวม		4.94	0.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 ในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานของหลักสูตรภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.94 นักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ชุมชนเป็นฐานของหลักสูตรภาษาไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานของหลักสูตรภาษาไทย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียน

การสอนกับการทำงาน ให้กับนักศึกษาหลักสูตรภาษาไทย สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย
ชั้นปีที่ 1 นั้น ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมรูปแบบหนึ่งที่เป็นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับ
ประสบการณ์จากการหาความรู้และความหมายด้วยตนเอง มีการวิเคราะห์การประเมิน
และการแก้ปัญหา โดยผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้และเป็นผู้ชี้แนะ
ในระหว่างเรียน การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจ
สภาพปัญหาและความต้องการ หรือลักษณะของชุมชนเพื่อสร้างความรู้ผ่านการเรียนรู้
ที่บูรณาการกลยุทธ์การสอนอย่างหลากหลายวิธีร่วมกับการทำงานกับชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสู่การทำงานในอนาคต ซึ่งการทำกิจกรรมดังกล่าว
คณะผู้จัดทำได้มีการวางแผนเตรียมความพร้อมของหลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อม
เพื่อการเรียนรู้ในบริบทของการทำงาน ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้
ภายใต้สถานการณ์จริง จะสามารถเชื่อมโยงความรู้จากชั้นเรียนมาสู่การปฏิบัติ ได้แก้ปัญหา
จากสถานการณ์จริง สามารถระบุความสำเร็จในการทำงาน มีการให้คำปรึกษาและติดตาม
ความก้าวหน้าของผู้เรียน หลังการจัดการเรียนรู้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล
และการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับข้อเสนอแบบจำลองเจดีย์
(WiL Pagoda Model) ของปานเพชร ชินินทร และวิเชษฐ์ พลายมาศ (2563) ถึงปัจจัย
ความสำเร็จของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานสำหรับอุดมศึกษาไทย
ที่ต้องมีหลักการสำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย (1) มีลักษณะเป็นชั้น ๆ (Layering
approach) (2) ความเชื่อมประสาน (Connectivity) (3) ความเป็นลำดับ (Serializability)
และ (4) ความบูรณาการ (Integration)

นอกจากนี้การจัดการกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียน
การสอนกับการทำงานยังมีการใช้การเรียนรู้ชุมชนเป็นฐานเป็นส่วนประกอบ ทำให้
ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพจริงของชุมชน สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้ในการปฏิบัติงานจริง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจียมจิต แสงสุวรรณ (2558) และ Mthembu, Mtshali, and
Frantz (2014) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นรูปแบบการจัดการเรียน
การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสภาพจริงของชุมชน เป็นการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้

ในชีวิตจริงหรือการปฏิบัติงานในชุมชน การแก้ปัญหาชุมชนโดยการให้บริการในศาสตร์ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มากับชุมชน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านวิชาการ ด้านการทำงานและอาชีพ ด้านการพัฒนาของบุคคลและสังคม ด้านคุณค่าของการบริการ และความเข้าใจในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จากผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำงานร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ชุมชนเป็นฐานของหลักสูตรภาษาไทยจึงเป็นแนวทางในการใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนของหลักสูตรภาษาไทย โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2558 รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการจัดอบรมผู้สอนเพื่อให้มีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน เพิ่มมากขึ้นให้สอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละวิชา

1.2 ควรมีการสนับสนุนให้หน่วยงาน/ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การคิดโจทย์ของชุมชน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานกับรายวิชาอื่น เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงานกับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

- เจียมจิต แสงสุวรรณ. (2558). การจัดการเรียนการสอนแบบใช้ชุมชนเป็นฐาน
Community Based Learning. ในโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปี 2558. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา. (2558). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิด
ในรายวิชาสังคมศาสตร์ศึกษา ของนิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์
มจร*, 3(2), 1-19.
- ปานเพชร ชินินทร, และวิเชษฐ์ พลายมาศ. (2553). การศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของ
การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานสำหรับอุดมศึกษาไทย (*Work
integrated Learning: WiL*). รายงานการประชุมวิชาการครั้งที่ 7
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน คณะวิทยาศาสตร์และ
สิ่งแวดล้อม วันที่ 7-8 ธันวาคม 2553, 1056-1063.
- มณฑล จันทร์แจ่มใส. (2558). โครงการถอดชุดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้
ชุมชนเป็นฐาน : กรณีศึกษา การบูรณาการการจัดการเรียนรู้วิชาออกแบบ
สถาปัตยกรรมกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย. *วารสารวิจัยราชภัฏ
พระนคร*, 10(1), 143-156.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (2560). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงรายระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ฉบับทบทวนและปรับปรุง พ.ศ. 2561*.
https://www.cru.ac.th/2021/assets/report_file/CRRU_Plan60-64.pdf
- ศรียวรรณ ฉัตรสุริยวงศ์. (2557). กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมาลี ชัยเจริญ. (2557). การออกแบบการสอน หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อลงกต ยะไวยุทธ์ และคณะ. (2562). การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการสร้าง
สภาวะแวดล้อมการเรียนรู้ด้วยการทำงานในสภาพจริง. สำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา (สกอ.): เครือข่ายพัฒนา สหกิจศึกษาภาคใต้ตอนบน.

https://www.ubu.ac.th/web/files_up/00046f2019071017175859.pdf.

Mthembu, S., Mtshali, N., & Frantz, J. (2014). Contextual determinants for
community-based learning programmes in nursing education in
south Africa. *South African Journal of Higher Education*, 28(6),
1795-1813.

Authors

Dr. Benjamaporn Suriyawong

Thai language and culture program, Faculty of Humanities,

Chiang Rai Rajabhat University

80 Moo 9, Ban Du Sub-district, Mueang District,

Chiang Rai Province, 57100

Tel: 084-4889491 Email: benjamaporn.sur@crru.ac.th

Mrs. Bussarakham Yodchalood

Thai language and culture program, Faculty of Humanities,

Chiang Rai Rajabhat University

80 Moo 9, Ban Du Sub-district, Mueang District,

Chiang Rai Province, 57100

Tel: 085-7144487 Email: bussarakham@hotmail.com,

Miss Oratai Khanto

Thai language and culture program, Faculty of Humanities,

Chiang Rai Rajabhat University

80 Moo 9, Ban Du Sub-district, Mueang District,

Chiang Rai Province, 57100

Tel: 080-1277870 Email: orataikhanto@gmail.com